

REPUBLIKA HRVATSKA
VIROVITIČKO - PODRAVSKA ŽUPANIJA
NAČELNIK

Općina Zdenci
Školska 1
33513 Zdenci
tel.: 033/646-000
e-mail: opcina-zdenci@vt.t-com.hr

Zdenci, 15. siječnja 2025. godine.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
Ulica Grada Vukovara 78
n/p ministru Josipu Dabri i cijeloj javnosti
10000 ZAGREB

PREDMET: Otvoreno pismo Ministru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Josipu Dabri

Poštovani ministre Dabro,

Obraćam Vam se kao načelnik Općine Zdenci, općine poštenih i marljivih ljudi, obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, malih i mladih poljoprivrednika. Mala smo općina na samom istoku Virovitičko-podravске županije na čijem području se nalazi oko 5 000 hektara državnog poljoprivrednog zemljišta.

Želim Vas ovom prilikom podsjetiti da ste početkom siječnja ove godine posjetili poljoprivredne proizvođače u Nijemcima kako biste saslušali njihove probleme. Pozdravljam Vašu namjeru, ali Vas želim pitati što je s čelnicima jedinica lokalne samouprave? Izražavam žaljenje jer nas niste pozvali na sastanak nakon što ste postali ministar. Ako Vam je toliko važna pravedna podjela zemlje, mogli smo razgovarati o tome zašto Općina Zdenci nije raspisala natječaj od 2018. godine. Upravo je nama, jedinicama lokalne samouprave, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva nametnulo raspolaganje državnim poljoprivrednim zemljištem. Raspolaganje državnim poljoprivrednim zemljištem podrazumijeva revalorizaciju zakupa, izdavanje potvrda, praćenje uplata i još mnogo toga. Želim Vam postaviti sljedeća pitanja i zahtijevam odgovore. Zašto nas sve tretirate kao lokalne šerife? Zašto natječaji za dodjelu državne poljoprivredne zemlje "izazivaju rat" na selima? Zašto svi žele zemlju? Je li im ta zemlja potrebna za proizvodnju ili je značajna zbog poticaja?

Nakon što sam iz medija saznao da ste 13. rujna 2024. godine posjetili poljoprivredno poduzeće koje na području naše općine ima u dugogodišnjem zakupu oko 830 hektara ribnjaka, oko 1.760 hektara koncesije i dugogodišnjeg zakupa oranica (naglašavam da je toliko bilo prije negoli su naknadno nagodbama, dodatno još u koncesijske ugovore upisali čestice koje nisu bile predmet niti jednog natječaja, a trebale su biti sastavni dio privremenih ugovora), te oko 980 hektara oranica u privremenom zakupu, uputio sam Vam elektroničko pismo, a nakon toga nekoliko poziva i poruka telefonom inicirajući sastanak na temu raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem koji su završili bez Vašeg odgovora. Mislim da bi bilo korektno i pošteno da posjetite i Općinu Zdence, te da na tom sastanku budu prisutna i domaća obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Slažem se s Vašom izjavom da je logično i prirodno da za upravljanje i raspolaganje državnim poljoprivrednim zemljištem bude zadužena država, a ne lokalna samouprava. Ali, ne mogu se složiti da to bude centralizirano u Zagrebu. Podjela zemljišta ne može se vršiti u Zagrebu jer se državno poljoprivredno zemljište nalazi daleko od Zagreba. Nalazi se u Slavoniji, Baranji, Hrvatskom zagorju, Međimurju, Istri, Dalmaciji..., a znate kako kažu - *daleko od očiju, daleko od srca.*

Općine i gradovi jesu raspolagali državnim poljoprivrednim zemljištem. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva jednim je dopisom obavijestilo sve jedinice lokalne samouprave da smo pored svih ugovora odgovorni i za one koncesijske, ali, budimo iskreni, sve je to po zakonima, pravilnicima i pravilima koje nam je postavio Zagreb, odnosno Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Zašto je Ministarstvo na nas prebacilo taj teret? Je li to zato što nema kapacitet ljudi koji će to odraditi? Ako je tome tako, što će biti kada se nađete u škripcu? Hoćete li zadržati sve postojeće zakupnike i dalje u zakupu bez obzira na sve? Treba prikupiti sve suglasnosti, pogotovo ako nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi (gruntovnica-katastar, privatno-državno, je li čestica u dijelu, što se vodi u katastru, što je u naravi, itd.), identifikacija čestica, kanalska mreža koja bi trebala biti u vlasništvu Hrvatskih voda...

Nemojmo zaboraviti da su državnim poljoprivrednim zemljištem prijašnjih godina raspolagale općine i gradovi pa je Ministarstvo preuzelo raspolaganje od jedinica lokalne samouprave te je osnovana Agencija za poljoprivredno zemljište koja je djelovala u sklopu Ministarstva, a imala je svoje ispostave u kojima su, između ostalog, na raspolaganju poljoprivrednim zemljištem radile i osobe koje uopće nisu bile stručne za obavljanje tako odgovornih poslova.

Nemojmo zaboraviti što se dogodilo u Općini Lipovljani (<https://lipovljani.hr/vijesti/aktivnosti-opcine/sumnjiva-dodjela-zakupa-poljoprivrednog-zemljista-na-podrucju-opcine-lipovljan>) kada je državnim

poljoprivrednim zemljištem raspolagalo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Poštovani ministre, hoće li na ovakav način zemljištem raspolagati Ministarstvo?

Ako je vjerovati Vašim riječima da je jedan od ključnih prioriteta ovog Ministarstva i Vas osobno zadržati ljude u ruralnim područjima, odnosno poboljšati demografsku sliku sela, postavlja se pitanje svih pitanja, a to je pitanje pravedne raspodjele državnog poljoprivrednog zemljišta.

Što je po Vama pravedno? Ostaviti ovakvo kako je raspodijeljeno ili "velikima" dati više, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima manje ili u našem slučaju, u Općini Zdenci, mladim i malim poljoprivrednicima ništa, a želite, podsjećam, poboljšati demografsku sliku sela.

Poštovani ministre, tko uopće polaže to pravo na poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske pa bi ga isključivo on trebao dobiti i to još po povlaštenoj cijeni? Moje mišljenje je da na njega ima pravo svaki poljoprivrednik koji istinski živi i radi u hrvatskom selu, koji to zemljište neće samo iskorištavati i degradirati, nego će u njega ulagati jer je to zemljište prirodni resurs darovan od Boga.

Dakle, poštovani gospodine ministre Dabro, ako stvarno želite zadržati ljude u ruralnim područjima i poboljšati demografsku sliku sela, a istovremeno izbjeći situaciju kakva se dogodila u Nijemcima, onda u svaku općinu ili grad pošaljite komisiju ili povjerenstvo. Vjerujem da Vi imate ovlasti kao ministar poslati inspekciju na teren, a sve kako bi se utvrdio problem oko raspodjele zemljišta. Nebitno je kako će se to tijelo zvati. Mišljenja sam kako centraliziranje sustava upravljanja nije dobro rješenje jer svaka jedinica lokalne samouprave ima svojih specifičnosti - od količine hektara kojom raspolaže, brojem OPG- a, veličine parcela itd.

Puna su usta priča pojedinih poljoprivrednih stručnjaka, analitičara i ostalih dušebrižnika koji misle da su bogomdani i da bi baš oni trebali sudjelovati u izradi novog Zakona o poljoprivrednom zemljištu kao i svim drugim zakonima koji se tiču poljoprivrede. Oni kažu kako bi u središtu pozornosti trebala biti proizvodnja, razvoj poljoprivrede i zapošljavanje, produktivnost i konkurentnost dok bi se kroz stroge kriterije trebalo eliminirati lovce na poticaje. Kakve veze ima Zakon o poljoprivrednom zemljištu s povećanim uvozom poljoprivrednih proizvoda i navodno smanjenom proizvodnjom? Spominju okrupnjavanje i usitnjavanje, komasaciju i arondaciju. Znaju li oni uopće o čemu pričaju? Što je veliko, a šta malo? Što je garancija produktivnosti i ekonomske isplativosti? Je li to napisan dobar gospodarski program? Koliko je uopće bitan „dobro napisan“ gospodarski program i kome je važan? Oko Zakona o poljoprivrednom zemljištu ne bi smio petljati nitko tko nije u životu osobno

izorao jednu brazdu hrvatske grude, tko nije osobno proizveo klip kukuruza, kilogram pšenice, litru mlijeka, jaje, ulje, maslinovo ulje, uzgojio prase, tele itd. Hrvatska poljoprivreda se treba temeljiti na OPG-ima, a ako stvarno želite poboljšati demografsku sliku sela, trebalo bi zadržati prvenstveno načelo domicilnosti i vrijednost dati mladim poljoprivrednicima. Ako mlade želimo zadržati na selu, što više njih treba dobiti maksimume dodijeljenih hektara uz poštivanje specifičnosti na području pojedine općine ili grada. Znamo da će se tu odmah spominjati i usitnjavanje zemljišta, ali to su čiste gluposti, jer ako više mladih dobije jednu tehnološko cjelinu ona će i dalje ostati tehnološka cjelina.

Lako se može i bez sustava bodovanja zaključiti tko je ozbiljan poljoprivrednik i tko opravdava povjerenje jer mu je u zakup dodijeljeno državno poljoprivredno zemljište. To su vagarski listovi ili računi iz kojih se vidi koliko je proizvedeno nekog proizvoda, što bi narod rekao „crno na bijelo”. Samo bodovanje treba što je moguće više pojednostaviti. Naravno, treba utvrditi je li bodovanje uopće potrebno i ono bi trebalo ovisiti o djelatnosti OPG-a. Treba onemogućiti da se na natječaj može prijaviti više OPG-a s jedne adrese ili neke adrese gdje nitko ne živi.

Mislite li da je hitna izmjena Zakona velika prilika da se napravi iskorak u proizvodnji ako budete uvažili one koji se zalažu za veću proizvodnju i razvoj, očuvanje radnih mjesta, investicije, a ne da se kroz nove natječaje stvaraju nove skupine lovaca na poticaje? Tko su ovi prvospomenuti, a tko ovi lovci? Za koga se uopće donosi ovaj novi Zakon o poljoprivrednom zemljištu? Za razvoj poljoprivrede, zapošljavanje, konkurentnost? Kome se prilagođava? Zapošljavanje?! Malo sutra! Znao kako je bilo kod nas?! Radilo ih je oko 120 s područja Općine Zdenci, a nakon „zapošljavanja” u radnom odnosu je ostalo oko 50 radnika.

Nipošto se ne smije dozvoliti izmjena odredbe o maksimalnoj površini tako da se maksimalna površina propisuje na način da korisnik može dobiti maksimalno 100 posto površine koju ima upisano u ARKOD. Ima poljoprivrednika koji imaju u ARKOD upisano i državno poljoprivredno zemljište koje nisu dobili preko raspisanih natječaja. Dakle, nisu ga dobili na legalan način.

Ako se procjenjuje, kako kažu poljoprivredni analitičari, da je u EU prosječna veličina gospodarstva 17 hektara, zašto za jedan dio poljoprivrednog zemljišta u Općini Zdenci ne bi u raspisanom natječaju bio maksimum 20 hektara za mlade i male poljoprivrednike? Ne znam čini li se ili je stvarno tako pa se brzo zaboravila Covid kriza? Tada se spominjala ključna uloga OPG-a u hrvatskoj poljoprivredi. Ako stvarno želite zadržati ljude u ruralnim područjima, odnosno poboljšati demografsku sliku sela novim zakonom, onda taj zakon treba pojednostaviti koliko god je to moguće te donijeti administrativno rasterećenje, smanjiti papirologiju, pravilnike, pojednostaviti bodovanje (kakvi omjeri

proizvodnih i neproizvodnih bodova s ciljem povećanja poljoprivredne proizvodnje - veću glupost nisam čuo!). U središte novog zakona treba staviti obiteljska poljoprivredna gospodarstva, mlade poljoprivrednike i državno poljoprivredno zemljište kao temelj hrvatske poljoprivrede.

Obzirom da smo, nakon višegodišnjeg mukotrpnog rada došli na korak do raspisivanja samog natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta, ovim putem Vas još jednom pozivam da nam ukažete čast i odazovete se našem pozivu, kako bi u što skorije vrijeme organizirali sastanak s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima s područja općine Zdenci.

Poštovani ministre i svi vi koji ste pročitali ovo pismo, važno je znati da je se sve ovo što je ovdje navedeno, pisano u dobroj namjeri kako bi se pomoglo poljoprivrednim gospodarstvima i odnosi se isključivo na stanje u poljoprivredi na području Općine Zdenci.

S poštovanjem.

OPĆINSKI NAČELNIK

Tomislav Durmić
Tomislav Durmić

O TOME OBAVIJEST:

1. Župan Virovitičko-podravске županije
2. Mediji